

ANTRÀS

MAIG 2024

NEWSLETTER

INFORMACIONS LABORALS

Maig 2024

Reial decret llei 2/2024: una nova regulació de la desocupació assistencial, del permís de lactància i alguns aspectes més.

El BOE del 22 de maig passat publicava el [Reial decret llei 2/2024, del 21 de maig](#), pel qual s'adopten mesures urgents per a la simplificació i la millora del nivell assistencial de la protecció per desocupació, i per completar la transposició de la Directiva (UE) 2019/1158 del Parlament Europeu i del Consell, del 20 de juny del 2019, relativa a la conciliació de la vida familiar i la vida professional dels progenitors i els cuidadors, i per la qual es deroga la Directiva 2010/18/UE del Consell.

L'aprovació d'aquesta norma suposa la recuperació, encara que amb alguns canvis, del contingut del Reial decret llei 7/2023 que no va ser convalidat, i per això derogat, el 10 de gener del 2024 passat. Després de la derogació del RDL 7/2023 es va iniciar un procés de negociació amb les organitzacions sindicals més representatives d'àmbit estatal, que va concloure el 8 de maig amb la signatura de l'"Acord per a la simplificació i la millora del nivell assistencial per desocupació" i que es recull en la norma actual. No obstant això, aquest no és l'únic contingut que s'ha inclòs en una norma que, d'acord amb l'article 86 de la CE, hauria d'utilitzar-se "en cas d'extraordinària i urgent necessitat", ja que s'hi han regulat les matèries següents:

1) Modificació de la desocupació assistencial.

2) Modificació de la [Llei 19/2021, del 20 de desembre](#), per la qual s'estableix l'ingrés mínim vital.

3) Modificació del permís de lactància regulat a [l'article 37.4 del TRLET](#). La reforma suposa atribuir directament a les progenitores, adoptants, guardadores o acollidores el dret a gaudir-lo de forma acumulada. Si, amb anterioritat, l'acumulació havia d'estar prevista en el conveni o acordar-se amb l'empresa, ara, i això amb efectes immediats, aquesta decisió queda en mans del titular del dret. Només quan dues persones treballadores de la mateixa empresa exerceixen aquest dret pel mateix subjecte causant es podrà limitar el seu exercici simultani per raons fundades i objectives de funcionament de l'empresa, degudament motivades per escrit, i l'empresa haurà d'oferir un pla alternatiu que asseguri el gaudi de les dues persones treballadores i que possibiliti l'exercici dels drets de conciliació. Segons disposa el mateix Reial decret llei 2/2024, amb aquesta modificació legislativa s'estaria complint amb l'exigència d'un permís parental retribuït de 2 setmanes establert per la Directiva (UE) 2019/1158. L'eficàcia immediata d'aquest canvi obliga les empreses a revisar els seus protocols de gestió de les sol·licituds d'acumulació del permís de lactància.

4) Modificació de l'article 84 del TRLET sobre concurrència de convenis per garantir, com comentarem en la notícia següent, la prioritat del conveni autonòmic i del provincial.

5) Modificació de la composició del grup segon del Consell Econòmic i Social per afegir-hi que, a més de les organitzacions empresarials més representatives de caràcter estatal, “en tot cas hi estaran representades les organitzacions empresarials que gaudeixin de la condició de més representatives a nivell de comunitat autònoma”.

6) Incorporació d'una nova disposició addicional vint-i-vuitena en el TRLET que suposa reduir l'antiguitat a “20 dies” per ser elector i elegible com a representant dels treballadors en el cas de les persones dedicades a les activitats artístiques, així com a les activitats tècniques i auxiliars necessàries per al seu desenvolupament, incloses en l'àmbit d'aplicació del Reial decret 1435/1985, de l'1 d'agost, pel qual es regula la relació laboral especial dels artistes en espectacles públics.

La majoria de les modificacions introduïdes pel Reial decret llei entraran en vigor el dia 1 de novembre del 2024, excepte la prevalença dels convenis col·lectius autonòmics i el permís per cura del lactant, que van entrar en vigor el 23 de maig del 2024.

El conjunt de modificacions introduïdes per aquesta norma ha estat acollit amb diversitat de parers pels agents socials, però, no obstant això, existeix certa coincidència en una valoració crítica respecte a la utilització de la figura del real decret llei i l'absència d'un diàleg social previ en la regulació d'aspectes clarament vinculats amb l'autonomia dels agents socials (negociació col·lectiva i conformació del Consell Econòmic i Social).

La nova regulació de la desocupació assistencial pel Reial decret llei 2/2024.

El [Reial decret llei 2/2024, de 21 de maig](#) fa una profunda reforma de la prestació per desocupació a nivell assistencial. Vegem-ne alguns dels seus aspectes més destacats:

1. Es redueixen a dos els supòsits d'accés general:

- **El subsidi per esgotament de la prestació contributiva.** En seran beneficiaris els aturats que haguessin esgotat la prestació per desocupació.

- **Subsidi per cotitzacions insuficients.** Resultarà necessari trobar-se en situació legal de desocupació sense tenir cobert el període mínim de cotització per tenir dret a la prestació contributiva, sempre que hagin cotitzat almenys tres mesos (noranta dies).

2. Requisits generals per a l'accés al subsidi: a) en la data de la sol·licitud del subsidi s'exigirà no tenir dret a la prestació contributiva per desocupació; b) no trobar-se en supòsit d'incompatibilitat; c) no disposar de rendes pròpies, o bé, alternativament, acreditar responsabilitats familiars; d) inscripció com a demandant d'ocupació; i) subscripció de l'acord d'activitat.

Podran accedir a aquests subsidis els que mantinguin un o diversos contractes a temps parcial, sempre que la suma de les jornades treballades en aquests contractes sigui inferior a una jornada completa i compleixin la resta dels requisits.

3. S'amplia el seu àmbit de cobertura.
El subsidi per esgotament de la prestació

contributiva s' amplia a més col·lectius ([art. 274.1.b\) del TRLGSS](#)):

a) **Menors de 45 anys sense responsabilitats familiars.** En aquest cas s'exigirà, a més del lògic esgotament de les prestacions contributives, que la prestació per desocupació esgotada hagi tingut una durada igual o superior a 360 dies.

b) **Els que acreditin períodes cotitzats inferiors a 6 mesos sense responsabilitats familiars.**

c) **Persones treballadores eventuais agràries.** S'unifica la protecció per desocupació de les persones treballadores eventuais agràries, i es reconeix el seu dret al subsidi per desocupació i s'eliminen les restriccions anteriors sobre la durada de la prestació contributiva i sobre el còmput recíproc dels períodes d'ocupació cotitzada com a eventual agrari per a l'accés al subsidi per desocupació per cotitzacions insuficients.

d) **Treballadors transfronterers de Ceuta i Melilla.** Es regula l'accés

extraordinari a la prestació contributiva per desocupació de les persones treballadores transfrontereres a les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla ([Disposició adicional 56a del TRLGSS](#)).

i) **Persones víctimes de violència de gènere o sexual.**

f) **Es manté el subsidi dels espanyols emigrants retornats sense dret a prestació contributiva** ([Disposició adicional 57a del TRLGSS](#)), el subsidi de majors de 52 anys (analitzat en un altre apartat).

3. Nova regulació de la durada dels subsidis que, en determinats casos, es podrà estendre fins als 30 mesos. La durada màxima es determinarà en funció de l'edat de la persona sol·licitant en la data d'esgotament de la prestació per desocupació, l'acreditació de responsabilitats familiars i la durada de la prestació per desocupació esgotada.

DURADA DEL SUBSIDI PER ESGOTAMENT DE LA PRESTACIÓ CONTRIBUTIVA			
Edat en la data d'esgotament de la prestació	Acreditació responsabilitats familiars	Durada prestació per desocupació esgotada	Durada màxima del subsidi
<45	No necessària	≥ 360 dies	6 mesos
>45	No necessària	≥ 120 dies	6 mesos
Indiferent	SÍ	≥ 120 dies	24 mesos
Indiferent	SÍ	≥ 180 dies	30 mesos

DURADA DEL SUBSIDI PER COTITZACIONS INSUFICIENTS		
Període mínim d'ocupació cotitzada	Acreditació de responsabilitats familiars	Durada màxima del subsidi
90 dies	No necessària	3 mesos
120 dies	No necessària	4 mesos
150 dies	No necessària	5 mesos
180 dies	No necessària	6 mesos
180 dies	Sí	21 mesos

4. Se simplifiquen i es milloren els requisits d'accés i manteniment. Els subsidis es reconeixen per períodes trimestrals prorrogables fins a esgotar la durada màxima. És necessari que els requisits de manca de rendes o de responsabilitats familiars es compleixin en el mes natural anterior a la sol·licitud inicial de cadascuna de les seves pròrrogues, sense que procedeixi la revisió del dret per verificar si es manté durant els tres mesos reconeguts. **Se suprimeix el termini d'espera d'un mes des de la data de l'esgotament de la prestació contributiva.**

S'entendrà complert el requisit de manca de rendes pròpies en la data de la sol·licitud de l'alta inicial o de les pròrrogues o represes del subsidi quan les rendes de qualsevol naturalesa de la persona sol·licitant o beneficiària durant el mes natural anterior a aquestes dates no superin el 75% del salari mínim interprofessional, exclosa la part proporcional de dues pagues extraordinàries (article 275.1 del TRLGSS). S'acreditarà mitjançant "declaració responsable" de les rendes percebudes en el mes anterior, la veracitat de la qual es constatarà a posteriori mitjançant les corresponents declaracions tributàries.

No es consideren rendes o ingressos computables:

- L'import de les quotes destinades al finançament del conveni especial amb l'Administració de la Seguretat Social

percebudes per la persona sol·licitant o beneficiària.

- L'import corresponent a la indemnització legal prevista en el TRLET, amb independència que el seu pagament sigui únic o periòdic. En tot cas, als efectes previstos en aquest article, es computarà com a renda l'excés que sobre aquesta quantitat es pugui haver pactat.

- L'import de les percepcions econòmiques obtingudes per assistència a accions de formació professional o en el treball o per realitzar pràctiques acadèmiques externes que formin part del pla d'estudis, obtingudes per la persona sol·licitant o beneficiària o per qualsevol altre membre de la unitat familiar.

- A l'efecte de represes i pròrrogues del subsidi, les rendes derivades del treball per compte d'altri a temps complet o a temps parcial reportades per la persona beneficiària, durant el període de percepció del complement de suport a l'ocupació.

- Les rendes del treball i les prestacions públiques percebudes per la persona sol·licitant que no es mantinguin en la data de la sol·licitud.

5. S'amplia el concepte de parella de fet. Es considerarà parella de fet la constituïda

amb anàloga relació d’afectivitat a la conjugal pels qui, no trobant-se impeditos per contreure matrimoni, no tinguin vincle matrimonial, ni constituïda parella de fet amb una altra persona i acreditin mitjançant certificació de la inscripció en algun dels registres específics existents a les comunitats autònomes o als ajuntaments del lloc de residència, si escau, o document públic en el qual consti la constitució d’aquesta parella. Tant l’esmentada inscripció com la formalització del corresponent document públic s’hauran d’haver produït amb una antelació mínima de dos anys pel que fa a la data de la sol·licitud del subsidi. No s’exigirà el requisit d’inscripció en un registre de parelles de fet, ni constitució d’aquesta parella en document públic, en el cas que es tinguin fills o filles en comú.

6. S’augmenta la quantia per als nous reconeixements de subsidi, que passa a estar vinculada a l’IPREM i adopta una fórmula

de quantia decreixent en tres trams (article 278 TRLGSS): els primers sis mesos: 95% de l’IPREM (570 €); els següents sis mesos: 90% de l’IPREM (540 €); la resta del període: 80% de l’IPREM (480 €).

7. Amb l’objectiu d’incentivar la reincorporació al treball **es generalitza la compatibilitat del subsidi de desocupació i el treball per compte d’altri (art. 282 TRLGSS), ja sigui perquè mantenen un o diversos contractes a temps parcial**, ja sigui perquè inicien una nova relació laboral a temps complet o parcial, amb un límit màxim de 180 dies. En aquests supòsits de percepció del subsidi i inici d’una relació laboral per compte d’altri el subsidi passa a denominar-se “complement de suport a l’ocupació” (CAE), sense que canviï la seva naturalesa jurídica. La quantia del CAE és decreixent i dependent del percentatge de parcialitat del treball compatible.

Trimestre en què es trobi el percepció respecte a l’inici del subsidi	CAE. Ocupació a temps complet (% IPREM)	CAE. Ocupació a temps parcial ≥ 75 % de la jornada (% IPREM)	CAE. Ocupació a temps parcial < 75 % i ≥ 50 % de la jornada (% IPREM)	CAE. Ocupació a temps parcial < 50 % de la jornada (% IPREM)
En el 1r trimestre.	80	75	70	60
En el 2n trimestre.	60	50	45	40
En el 3r trimestre.	40	35	30	25
En el 4t trimestre.	30	25	20	15
En el 5è trimestre i següents.	20	15	10	5

IPREM 2024: 600 € mensuals^c

8. A més, la prestació i el subsidi **seran compatibles** amb la realització de pràctiques formatives, **pràctiques acadèmiques externes incloses en programes de formació professional o programes de formació en el treball** (article 282.5 del TRLGSS); qualsevol tipus de rendes mínimes, salaris socials o ajudes anàlogues d'assistència social concedides per qualsevol Administració pública, a percepció de les prestacions econòmiques no contributives de la Seguretat Social, excepte la de jubilació (article 285.4 del TRLGSS).

9. Existeixen, no obstant això, algunes incompatibilitats. No es podrà compatibilitzar el subsidi amb l'exercici d'una ocupació per compte d'altri quan la contractació sigui efectuada per:

- Empreses que tinguin autoritzat un expedient de regulació d'ocupació en el moment de la contractació.

- Empreses en les quals l'aturat beneficiari del subsidi hagi treballat en els últims dotze mesos anteriors.

- Respecte de les relacions laborals suspeses en virtut d'un expedient de regulació d'ocupació o del mecanisme RED.

- Amb **contractacions que afectin el cònjuge, ascendents, descendents i altres parents per consanguinitat o afinitat, o si escau per adopció, fins al segon grau inclusivament**, de l'empresari o dels que ostentin càrrecs de direcció o siguin membres dels òrgans d'administració de les entitats o de les empreses que revesteixin la forma jurídica de societat, així com les que es produeixin amb aquests últims.

- La prestació i el subsidi per desocupació seran incompatibles amb l'obtenció de prestacions de caràcter econòmic de la Seguretat Social, tret que aquestes haguessin estat compatibles amb el treball que va originar la prestació o el subsidi

([article 282.1 del TRLGSS](#)) i en els supòsits establerts en el següent punt.

9. Vinculació de la protecció al seguiment d'un itinerari personalitzat d'activació per a l'ocupació (nova Disposició addicional. 54a TRLGSS). Amb l'objectiu de garantir una vinculació efectiva dels beneficiaris dels subsidis amb les polítiques actives d'ocupació, s'estableix com a requisit d'accés i durant tot el període de percepció del subsidi la subscripció de l'acord d'activitat al qual es refereix l'article 3 de la Llei 3/2023 del 28 de febrer, d'ocupació, que inclourà el compliment de la recerca activa d'ocupació. En aquesta línia, s'hi introdueix una nova causa de suspensió de la prestació per desocupació i del subsidi, per interrupció de l'acord d'activitat, amb l'objectiu de reafirmar la vinculació de les prestacions per desocupació amb el seguiment de mesures d'inserció laboral.

10. Es manté, encara que amb reformes, el subsidi de desocupació per a majors de 52 anys, en una quantia del 80% de l'IPREM. Seran beneficiaris del subsidi per a treballadors majors de cinquanta-dos anys els qui compleixin els requisits establerts a [l'article 280 del TRLGSS](#). Els beneficiaris hauran d'haver cotitzat efectivament a Espanya per desocupació durant almenys sis anys al llarg de la seva vida laboral, i acreditar, en la data de presentació de la sol·licitud i durant tot el temps de percepció, que no disposen de rendes pròpies ([article 275.1 del TRLGSS](#)).

11. Es regula una transició simplificada del subsidi per desocupació a la prestació d'ingrés mínim vital (Disposició addicional 12a) per a aquelles hipòtesis en les quals s'hagi produït una reinserció al mercat laboral.

12. Règim transitori per als subsidis per desocupació sol·licitats abans de l'1 de novembre del 2024. La Disposició transitòria 3a del [Reial decret llei 2/2024](#), del 21 de maig, preveu el règim aplicable amb caràcter transitori als que estiguessin percebent o tinguin dret a reprendre

qualsevol dels subsidis per desocupació, o el dret a la renda activa d'inserció, vigents en el moment de l'entrada en vigor d'aquest reial decret llei, els quals el mantindran fins a la seva extinció, així com els que no haguessin sol·licitat algun d'aquests subsidis malgrat acreditar un fet causant anterior a la data de l'entrada en vigor d'aquest reial decret llei, sense haver sol·licitat el subsidi.

13. Creació d'un subsidi per desocupació per a les persones víctimes de violència de gènere o sexual ([Disposició addicional 58a TRLGS](#)). La disposició també s'aplica a les víctimes de violència exercida per pares o fills, acreditada mitjançant sentència judicial o informe del Ministeri Fiscal.

Tampoc aquí 20 anys no són res: la modificació del règim de concurrència de convenis. La protecció reforçada dels convenis autonòmics (i també els provincials) més favorables.

El [Reial decret llei 2/2024, del 21 de maig](#), també reforma una de les regles que regulen la concurrència de convenis, la contemplada a l'actual [article 84.3, 4 i 5 del TRLET](#). Cal recordar que aquesta norma, introduïda ara fa 20 anys en la reforma del 1994, tenia com a objecte garantir la possibilitat que es poguessin negociar convenis d'àmbit autonòmic que prevalguessin sobre el que estava previst en els convenis d'àmbit nacional. La regulació, presentada en una esmena del grup parlamentari de CiU, pretenia afavorir la possible creació de marcs autonòmics de relacions laborals. Això, no obstant, quedava supeditat a dos grans condicionants: 1r) el conveni autonòmic havia de ser aprovat per una majoria reforçada ("sempre que aquests convenis i acords obtinguin el suport de les majories exigides per constituir la comissió negociadora en la corresponent unitat de negociació"); 2a) hi havia una sèrie de matèries sobre les quals el conveni estatal conservava la seva plena sobirania, les enumerades a l'article 84.5 TRLET: el període de prova, les modalitats de contractació, la classificació professional, la jornada màxima anual de treball, el règim disciplinari, les normes mínimes en matèria de prevenció de riscos laborals i la mobilitat geogràfica. La reforma laboral del 2012 va tornar a incidir en el tema per deixar en mans de la negociació estatal la possibilitat d'impedir la prevalença dels convenis

autonòmics ja no només en les matèries taxades a la llei, sinó també amb caràcter general (una possibilitat de la qual es va fer ús en sectors com el de la restauració col·lectiva).

Ara, el 2024, es torna a garantir que en l'àmbit autonòmic es puguin negociar convenis i acords interprofessionals que prevalguin sobre els estatals en suprimir-se la facultat dels negociadors estatals d'impedir aquesta afectació. No es tracta, no obstant això, d'una prioritat absoluta, ja que continuen actuant els dos condicionants abans assenyalats: 1r) aprovació per majoria reforçada; 2n) indisponibilitat de les matèries enumerades a l'article 84.5 TRLET als quals s'hi s'afegeix un tercer: 3r) que "la seva regulació resulti més favorable per a les persones treballadores que la que es fixa en els convenis o els acords estatals".

Un últim condicionant que planteja importants qüestions sobre la seva operativitat, a causa de la dificultat que planteja la determinació d'allò que és més favorable en aspectes no quantitatius, s'hi afegeix que la norma no estableix si aquesta comparació s'ha d'efectuar de manera global entre tots dos convenis o de manera concreta per a cada matèria (espigolament). Tampoc es precisa si aquest caràcter més favorable ha de mantenir-se al llarg de la vigència del conveni o només en el moment d'aprovar-se, amb independència de

l'evolució del conveni estatal afectat. Sens dubte, això pot suposar un important minvament en la seguretat jurídica pel fet que el conveni aplicable depengui de les diferents valoracions que els operadors jurídics puguin realitzar.

A diferència de la proposta plantejada pel grup parlamentari basc, el 25 d'octubre passat, l'actual reforma planteja que la descentralització també operi a nivell provincial en modificar-se l'apartat 4 per incloure-hi la referència següent: "4. Podran tenir la mateixa prioritat aplicativa prevista en l'apartat anterior els convenis col·lectius provincials quan així es prevegi en acords interprofessionals d'àmbit autonòmic subscrits d'acord amb l'article 83.2 i sempre que la seva regulació resulti més favorable per a les persones treballadores que la fixada en els convenis o acords estatals". D'aquesta manera, la possibilitat que el conveni provincial afecti el previ conveni estatal sense necessitat de tenir una majoria reforçada, sí que requerirà: 1r) que això estigui previst en un acord interprofessional d'àmbit autonòmic; 2n) que "la seva regulació resulti més favorable per a les persones treballadores que la fixada en els convenis o acords estatals"; 3º) que no afecti les matèries previstes a l'article 84.5 TRLET.

Els vaivens als quals s'ha sotmès aquesta qüestió semblen evidenciar que 20 anys no han estat suficients per assumir amb normalitat la integració de marcs autonòmics de relacions laborals. La manera com s'ha dut a terme, sense negociació amb els agents socials en el marc del diàleg social ni intervenció dels òrgans consultius (Consell Econòmic i Social), i la utilització de criteris poc definits (favorabilitat més gran) no sembla la manera més oportuna de fer-ho.

Volem concloure amb un advertiment: la reforma de l'article 84 del TRLET no ha afectat la prioritat del conveni d'empresa ni la regla general de prohibició de concurrència. Els convenis d'àmbit empresarial vigents no es veuran afectats pels convenis més favorables d'àmbit autonòmic o provincial que puguin aprovar-se i, així mateix, podran seguir aprovant-se convenis d'empresa que afectin aquells convenis en les importants matèries taxades a l'[article 84.2 del TRLET](#).